

Kryteria oceniania i wymagania edukacyjne w klasie pierwszej ALE TO CIEKAWE, klasa 1

Wymagania edukacyjne

Edukacja językowa – polonistyczna

- słucha z uwagą wypowiedzi rówieśników i dorosłych
- słucha tekstów literackich, wierszy i lektur czytanych przez nauczyciela oraz rówieśników, rozmawia o nich, zapamiętując najważniejsze informacje
- zadaje pytania na podstawie wysłuchanych informacji, wypowiedzi ustnych nauczyciela, uczniów lub innych osób z otoczenia oraz sytuacji zadaniowych
- buduje kilkuzdaniową wypowiedź na podstawie pytań, dotyczącą tekstu, książki, opowiadania lub przedstawienia
- układa odpowiedzi na pytania w formie zdań
- układa z rozsypanki zdaniowej życzenia i ogłoszenie, a także zapisuje krótkie życzenia i podziękowania, np. na laurkach i kartkach świątecznych

Odkrywanie i używanie języka

Uczeń/Uczennica:

- wypowiada się na temat wysłuchanego audiobooka
- wykonuje zadanie zgodnie z usłyszaną instrukcją
- opowiada historyjki obrazkowe, układając obrazki we właściwej kolejności
- układa pytania oraz wypowiedzi ustne na podstawie ilustracji, historyjki obrazkowej, opowiadania, tekstu oraz na temat wykonanej pracy
- wskazuje postacie główne i drugoplanowe, określa cechy bohaterów i ocenia ich postępowanie
- odróżnia wiersz od utworu prozatorskiego
- wyszukuje w tekście fragmenty na podany temat
- tworzy nową wersję opowiadania, dodając postaci, przedmioty i atrybuty
- prezentuje przeczytaną książkę wybraną indywidualnie i w grupie

- uczy się ich na pamięć wierszy i podejmuje próby naśladowania wzorcowej recytacji

Świadomość językowa, w tym wiedza o tym języku

Uczeń/Uczennica:

- rozpoznaje, odczytuje i pisze wszystkie litery polskiego alfabetu (drukowane i pisane, małe i wielkie)
- czyta na głos techniką całościową wyrazy i zdania z tekstu opracowanego w toku zajęć, a także czyta płynnie, poprawnie i wyraziście opracowany tekst zbudowany z krótkich zdań
- układa wyrazy z rozsypanki literowej i je zapisuje
- przepisuje wyrazy i krótkie zdania z tablicy lub z książki
- podpisuje ilustracje wyrazami i prostymi zdaniami
- pisze z pamięci i ze słuchu sylaby, wyrazy i zdania w zakresie opracowanego słownictwa o pisowni zgodnej z ich brzmieniem
- rozpoczyna zdanie wielką literą, kończy je kropką, znakiem zapytania lub wykrzyknikiem, a także stosuje wielką literę na początku zdań, w imionach, nazwiskach oraz w zwrotach grzecznościowych
- stosuje zasadę wymiany ó na o
- zapisuje spółgłoski miękkie w wyrazach oraz doskonali czujność ortograficzną
- pisze wyrazy z ą, ę zgodnie z pisownią przed spółgłoskami szczelinowymi (*f, w, s, z, sz, ż, ś, ź, ch*)
- dzieli wyrazy na sylaby, głoski i na litery
- wyróżnia w wyrazach samogłoski i spółgłoski
- układa odpowiedzi na pytania, układa zdania z podanymi wyrazami, kończy rozpoczęte zdania oraz układa zdanie z rozsypanki wyrazowej

Edukacja matematyczna

Liczby

Uczeń/Uczennica:

- liczy w przód i wstecz: po 1 i po 3 – do 20, po 10 – do 100 oraz po 5 w możliwym dla siebie zakresie
- zapisuje za pomocą cyfr liczby od 0 do 100

- wskazuje liczbę parzystą i liczbę nieparzystą
- porównuje liczby w zakresie 20 i w dostępnym mu zakresie, stosując znaki: <, =, >
- porządkuje liczby od najmniejszej do największej i odwrotnie
- dodaje i odejmuje liczbę jednocyfrową oraz dziesiątki
- dopełnia liczbę do danej oraz znajduje brakującą liczbę w równości „z okienkiem”
- wykonując obliczenia, podejmuje próby stosowania własnych strategii rozwiązań
- zapisuje i odczytuje liczby rzymskie od I do XII

Miary

Uczeń/Uczennica:

- mierzy odcinki za pomocą linijki w zakresie 20 cm
- rozpoznaje monety o nominałach: 1 zł, 2 zł, 5 zł i banknoty o nominałach: 10 zł, 20 zł, 50 zł, a także porównuje ich wartości i je rozmienia
- stosuje pojęcie ceny towaru oraz wskazuje produkty droższe lub tańsze od podanych
- wie, co to jest reszta i ją oblicza
- rozpoznaje pełne godziny na zegarze tarczowym oraz elektronicznym, posługuje się jednostką czasu (godzina) i wykonuje proste obliczenia czasowe
- posługuje się jednostką masy (kilogram) i porównuje masy przedmiotów
- posługuje się jednostką objętości (litr) i porównuje objętości płynów
- odczytuje wskazania termometru oraz porównuje temperatury

Figury

Uczeń/Uczennica:

- określa położenie przedmiotów względem siebie, innego obserwatora oraz wybranego obiektu z wykorzystaniem najbliższego otoczenia
- stosuje ze zrozumieniem określenia przestrzenne: za, przed, nad, pod, obok, w, do, wewnątrz, na zewnątrz oraz określenia odległości: dalej, bliżej
- określa i prezentuje kierunek ruchu przedmiotów i osób, wskazuje kierunki w przestrzeni (na prawo, na lewo, w górę, w dół, do przodu, do tyłu)

- stosuje znaki graficzne (strzałki) określające kierunki oraz planuje i zapisuje drogę za pomocą różnych kodów
- rozpoznaje, nazywa i odnajduje kształty podstawowych figur geometrycznych (kwadrat, prostokąt, koło, trójkąt) na rysunkach, zdjęciach i w otoczeniu
- kreśli odcinki oraz podstawowe figury za pomocą linijki na siatce kwadratowej
- dostrzega drugą połowę figury symetrycznej (symetria osiowa), rysuje drugą część figury w odbiciu lustrzanym

Dane

Uczeń/Uczennica:

- odczytuje i analizuje dane przedstawione na diagramach, wyciągając z nich proste wnioski
- zbiera dane i prezentuje je w formie tabeli lub wykresu

Myślenie matematyczne

Uczeń/Uczennica:

- klasyfikuje obiekty według podanej cechy
- porządkuje przedmioty w seriach – rosnącej i malejącej
- dostrzega rytm w środowisku przyrodniczym, kontynuuje regularności oraz je rysuje,
- wymienia we właściwej kolejności nazwy miesięcy i dni tygodnia oraz rozumie pojęcie weekendu
- odczytuje i zapisuje datę
- analizuje i rozwiązuje proste zadania z treścią, dostrzega problem matematyczny i podaje sposób jego rozwiązania
- zapisuje rozwiązanie zadania z treścią w dowolny sposób (rysunkiem, równością „z okienkiem”, działaniem, układaniem liczmanów)

Edukacja przyrodnicza

Procesy życiowe i różnorodność biologiczna

Uczeń/Uczennica:

- rozpoznaje popularne rośliny i zwierzęta (rośliny doniczkowe, warzywa, owoce z polskich sadów oraz drzewa iglaste i liściaste w najbliższym otoczeniu, w lesie i w parku)
- wie, czego roślina potrzebuje do życia
- zna zwierzęta hodowlane i domowe
- poznaje zwyczaje i życie kota
- wymienia kilka gatunków roślin i zwierząt chronionych w Polsce (np. przebiśnieg, krokus, sasanka, jeż, nietoperz, wydra, bocian czarny)
- przedstawia obowiązki opiekuna psa lub kota
- podaje fakty z życia wybranego zwierzęcia (jeża, bociana, nietoperza lub pszczoły)
- wymienia cechy ssaków
- wymienia oznaczenia pojemników służących do segregowania śmieci
- nazywa części ciała i niektóre narządy człowieka

Procesy fizyczne w codzienności ucznia

Uczeń/Uczennica:

- wykonuje proste obserwacje i doświadczenia związane z wodą, światłem, powietrzem i siłą grawitacji oraz tworzy notatki rysunkowe z obserwacji
- wykonuje spadochron oraz wiatromierz
- wie, czym jest tęcza
- przedstawia położenie Ziemi w Układzie Słonecznym oraz wymienia nazwy wybranych planet

Materiały i ich właściwości

Uczeń/Uczennica:

- bada właściwości materiałów, takich jak: papier, woda, plastelina
- wykonuje proste doświadczenia z wodą
- wymienia trzy stany skupienia wody

- opowiada o procesie tworzenia naczyń glinianych i wpływ temperatury na ten proces

Edukacja klimatyczno-środowiskowa

Uczeń/Uczennica:

- prowadzi obrazkowy kalendarz pogody, rozpoznaje charakterystyczne rodzaje opadów i charakteryzuje pogodę typową dla danej pory roku
- odczytuje informacje z map pogody
- rozumie znaczenie wody w środowisku
- wymienia zwiastuny wiosny
- opisuje cykl rozwojowy żaby
- zna sposoby ochrony przyrody w najbliższym otoczeniu oraz wymienia zagrożenia dla przyrody powodowane przez człowieka
- zna zasady odpowiedzialnego dokarmiania ptaków oraz uczestniczy w akcjach związanych z ochroną przyrody

Warsztat przyrodnika

Uczeń/Uczennica:

- wie, jak zareagować w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, w tym ze strony zjawisk przyrodniczych np. burzy
- nazywa podstawowe znaki drogowe
- zna zasady przechodzenia przez jezdnię z sygnalizacją świetlną oraz bez niej
- gromadzi ilustracje, informacje oraz okazy przyrodnicze, tworząc lapbook o lesie
- prowadzi obserwacje (np. związane z hodowlą rzeżuchy)

Edukacja społeczna

Kompetencje osobiste

Uczeń/Uczennica:

- wymienia podstawowe potrzeby człowieka (odżywianie się, odpoczynek, potrzeba bliskości i bezpieczeństwa)
- rozpoznaje swoje potrzeby i nazywa to, co czuje

- rozpoznaje sytuacje zagrożenia ze strony innych ludzi i wie, jak należy się w nich zachować
- wie, kogo i w jakich sytuacjach poprosić o pomoc
- wymienia zasady zdrowego stylu życia (dieta, aktywność ruchowa, kontakt z przyrodą, dobór ubrań do pogody)
- rozróżnia produkty zdrowe i niezdrowe, wymienia wartości odżywcze produktów oraz wskazuje te, które wpływają pozytywnie na uczenie się i sprawność umysłową

Kompetencje społeczne

Uczeń/Uczennica:

- zna imiona i nazwiska kolegów oraz koleżanek z klasy
- określa relacje panujące w rodzinie
- wypełnia sumiennie obowiązki dyżurnego oraz przyjmuje odpowiedzialność za powierzone zadania podczas pracy zespołowej
- używa zwrotów grzecznościowych, szanuje pracę innych
- poznaje zabawy dzieci z różnych krajów oraz tradycje świąteczne w krajach europejskich
- współpracuje w parze i w grupie, prezentuje efekty wspólnej pracy
- wie, kogo powiadomić w sytuacji przekraczania granic osobistych i doświadczania przemocy

Edukacja obywatelska

Uczeń/Uczennica:

- zna i tworzy zasady regulaminu klasowego
- wymienia prawa dziecka oraz prawa i obowiązki ucznia
- opowiada legendę o powstaniu państwa polskiego oraz wyjaśnia jej związek z godłem i barwami narodowymi
- wymienia tradycje świąteczne (wymienia potrawy wigilijne, opisuje choinkę i pisanek wielkanocną oraz sposoby ich zdobienia)
- zna barwy narodowe oraz śpiewa jedną zwrotkę hymnu narodowego
- podaje dawną (Gniezno) oraz obecną (Warszawa) stolicę Polski

- podaje status administracyjny swojej miejscowości (wieś/miasto)
- określa podobieństwa i różnice między krajobrazem wiejskim a miejskim
- wskazuje na mapie Warszawę, rzekę Wisłę oraz Morze Bałtyckie oraz wybrane miasta
- przedstawia charakterystykę popularnych zawodów

Edukacja artystyczna – plastyka i muzyka

Percepcja i interpretacja dzieł plastycznych

Uczeń/Uczennica:

- nazywa barwy podstawowe, określa ich jasność (jasne – ciemne) oraz opisuje proste elementy wizualne (plama, linia)
- wypowiada się prostymi zdaniami na temat tego, co podoba mu się w oglądanym dziele, opierając się na własnych, bezpośrednich spostrzeżeniach
- nazywa podstawowe emocje (np. radość, smutek, strach) wywoływane przez obrazek, plakat lub ilustrację

Twórcze działania plastyczne

Uczeń/Uczennica:

- stosuje podstawowe środki wyrazu (barwy podstawowe, linię, kształt) do wyrażania emocji i nastroju w prostej kompozycji rytmicznej
- tworzy prace plastyczne na płaszczyźnie i w przestrzeni wykorzystując różnorodne narzędzia i materiały
- tworzy samodzielne prace i ilustracje inspirowane obserwacją przyrody, własnymi przeżyciami oraz tekstami wysłuchanych bajek
- wykonuje według instrukcji proste przedmioty użyteczne oraz rekwizyty na potrzeby klasy (np. pa- cynki, kartki okolicznościowe, upominki)

Kształcenie wrażliwości estetycznej

Uczeń/Uczennica:

- wskazuje i opisuje prostymi zdaniami elementy najbliższego otoczenia
- dostrzega w otoczeniu i dekoracjach klasy elementy uporządkowane i nieuporządkowane, zauważając proste rytmy

Percepcja i interpretacja muzyki

Uczeń/Uczennica:

- słucha z uwagą dźwięków z bliskiego otoczenia i przyrody (prawidłowo je identyfikuje i różnicuje w zabawach słuchowych)
- reaguje ruchem, klaskaniem, tupaniem i gestami na sygnały muzyczne, zmiany nastroju oraz puls rytmiczny w zabawie
- wyróżnia podstawowe cechy dźwięków (wysokie – niskie, długie – krótkie, ciche – głośne)
- rozpoznaje na podstawie wyglądu i brzmienia wybrane instrumenty strunowe

Aktywności muzyczne: śpiew, ruch i gra na instrumentach

Uczeń/Uczennica:

- śpiewa ze słuchu proste piosenki dziecięce, wyliczanki, kolędy, pastorałki oraz hymn szkoły (dostosowane do naturalnej skali głosu), a także rozpoznaje i śpiewa przynajmniej zwrotkę i refren hymnu Polski
- wykonuje łatwe tematy rytmiczne
- tańczy według prostych układów ruchowych charakterystycznych dla polki, poloneza i marsza
- gra proste schematy rytmiczne na instrumentach perkusyjnych, niekonwencjonalnych i wykonanych własnoręcznie

Twórcze działania muzyczne

Uczeń/Uczennica:

- tworzy proste dźwięki i motywy rytmiczne za pomocą głosu, gestodźwięków, instrumentów lub rekwizytów
- naśladuje głosy i odgłosy zwierząt, łącząc je w proste zestawy głosek i sylab
- wykonuje łatwy akompaniament rytmiczny na podstawie podanego wzoru

Inne działania artystyczne

Uczeń/Uczennica:

- wyraża proste emocje i stany za pomocą głosu, ruchu, gestu i mimiki
- tworzy postać sceniczną poprzez naśladowanie głosu, ruchu i zachowania postaci z otoczenia lub zwierząt
- reaguje ruchem, głosem lub gestem na wybrane teksty literackie, muzyczne i wizualne

Edukacja techniczna i informatyczna

Bezpieczeństwo i higiena

Uczeń/Uczennica:

- wymienia zasady pracy w pracowni komputerowej
- nazywa sytuacje niebezpieczne w domu, szkole i najbliższym otoczeniu
- wymienia podstawowe numery alarmowe i wie, jak wezwać pomoc
- podejmuje próby odróżniania informacji prawdziwych od nieprawdziwych

Projektowanie i tworzenie

Uczeń/Uczennica:

- wykonuje według instrukcji proste projekty i prace techniczne
- wykonuje proste przedmioty użytkowe i dekoracyjne
- korzysta z podstawowych programów graficznych i tekstowych
- wykonuje proste zadania z wykorzystaniem programowania blokowego
- redaguje krótkie instrukcje i opisy działań

Wychowanie fizyczne

Aktywność fizyczna i bezpieczeństwo

Uczeń/Uczennica:

- wykonuje rozgrzewkę pod okiem nauczyciela

- ustawia się szybko i bezpiecznie w szeregu, dwuszeru, kole oraz w rozsypce
- jeździ na dostępnym sprzęcie po linii prostej i sprawnie hamuje

Sprawność fizyczna

Uczeń/Uczennica:

- przyjmuje pozycje niskie (przysiad podparty, siady, klęki, leżenia)
- biega do wyznaczonego miejsca (5–10 m), po prostej, slalomem oraz po okręgu
- skacze w górę obunóż i jednonóż
- czołga się pod niskimi przeszkodami, pełza z przyborem i wspina się na niskie przyrządy
- wykonuje rzuty jedną ręką i oburącz (zza głowy, znad głowy, dołem) oraz chwyta, podaje i toczy przybory
- utrzymuje równowagę statyczną i dynamiczną, przechodząc po ławeczce lub linii rozłożonej na podłodze